

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj VIII.

V Ljubljani 20. kimorca 1855.

List 38.

**Prošnja k Mariji,
posebno sedanji čas.**

O Marija, naša mati!
K tebi se približamo,
Tebi se priporočvati,
Te prositi pridemo.
O ti Božja porodnica,
Dvica, mati vsmiljena,
Bodi nam ti pomočnica,
Up rodu bod' Evniga!

O Marija! Njega prosi.
Ki je Sin tvoj, in tvoj Bog,
Naše prošnje predenj nosi,
Naj nas reši iz nadlog,
Naj nam kazen greha zmanjša,
S katero nam hudo protiš;
Čas poskušnje milo skrajša,
In rešiti nas hiti.

Naj nam daje prav spoznati
Razžaljenje, greha sled,
Milo zmote objokvati,
Kar ga vmirilo bo spet.
Prosi, naj se nas usmili,
Kot na križ' razbojnika,
De vsi milost zadobili
Bi od svojga Jezusa.

Kolkorkrat si ga prosila,
Bla si vselej vslišana;
Vsim si milost zadobila
Ti v nebo povikšana:
Oh še zdaj nas priporoči,
Naj se on na nas ozre;
V njega varstvo nas izroči,
Sprosi nam zveličanje.

Janez Debelak, učitelj.

Starši! berite, preudarite, storite!
(Konec.)

Od staršev pa, kateri so po poti pregrehe ta važni stan nastopili, dobrih in pobožnih otrok pričakovati, bi bilo hoteti, de bi „se grozdje s ternja in smokve z osata brale“. Se je mar čuditi, ako taki otroci, kateri so že po rodu od hudiga močnejši navzeti in tudi v zreji vsi zanemarjeni, že v zgodnji mladosti svoje starše posnemajo, in počutno sladnost sveta rajši imajo kot pa veselje nedolžnosti, ktere ne poznajo? Služabniki cerkve si vse prizadevajo, po povelji njeniga Božjiga začetnika Jezusa Kristusa otroke v njih kerstni nedolžnosti k Njemu pripeljati in v zvestobi do Njega jih ohraniti. Kaj pa more vse prizadevanje cerkve pomagati, ako je celo hiša staršev jama dušnih razbojnikov, kjer lastni oče sam s svojim brezbožnim, hudobnim govorjenjem, s prederznim zasmevanjem svetih reči in Bogu posvečenih oseb strup nevere in hudobije v srca svojih otrok vliva, in

s svojim pohujsljivim govorjenjem in djanjem, pri katerim morajo velikrat v pričo biti, njih nedolžnosti smertne rane dela?

Neka, pisavcu teh verstic dobro znana oseba je po svojim izsolanji lahkovoljno razveseljevanje pustivši svojiga veselja v molitvi iskala, je o dnevih Gospodovih z vidno pobožnostjo pred *najsrejšim Zakramentam* molila in ga v občno podbudo tudi večkrat *prejemala*; kazalo se je, de je seme besede Božje, ki jo je pazljivo poslušala, v njenim sercu rodovitno zemljo najdlo. Tako je terpelo do njeniga sedemnajstiga leta. Tedaj so se mladenci ondote okolice po nji ozérati jeli, ker je bila hei veljavniga kmeta. „Tej moramo molek iz rok potegniti“, so krokarji krogali. Hudičev naklep se jim je po volji izšel, ker so k temu tudi starši tega dekleta pridno pomagali, kateri ji niso hotli tega *reselja* pustiti, ker te sramote niso marali prenašati, de bi bili med svojimi otroci, kakor so djali, tercjalko imeli. Z vednim pikanjem oplašena je odsihmal svoje pobožne vaje pred starši prikrivala, pa kmalo mlačna postala, se potem spovednika ogibala in se ni zmenila za svarjenje poprejšnih tovaršic njene nedolžnosti, ktere so jo po pismih opominjale, ker same niso mogle priti do nje. Ni je bilo več viditi pri mizi Gospodovi, viditi pa jo je bilo na plesišu med tistimi, kateri so se bili zarotili v njeno pogubo; ni dolgo terpelo, in je pripravila sebe in svojo družino v resnično sramoto, in spet — v sramoto, in spet — v očitno sramoto. De, v sramoto! ker za greh se taki starši več ne zmenijo, kateri, desiravno kristjani, *svoje otroke hudiču izdajajo*, in so bolj neusmiljeni memo tistih, ki so nekđaj svoje otroke po slepih vražah v razbeljeno naročje Moloka (malika) v daritev pokladali.

Ako potem taki starši sad lastne odreje nad svojimi otroci vidijo in tudi skušati morajo, zdiho-vaje tožijo in pravijo: „Nikoli bi si ne bil mislil, kaj taciga nad svojim otrokam doživeti! Oh, moj otrok mi serce terga, moj otrok me spravlja v grob“. — Res, otrok vas spravlja v grob! Ali ste pa tudi že spremislili, *kaj vas tamkej čaka?* — Lilija, od Boga namenjena, v prelepim vertu svetiga raja večno cveteti, vam je v odrejo zročena: vi pa ste jo zanemarili, omulili, sterli in staptali. *Kakšna sodba vas čaka?* — Nezvesti služabnik, kateri je svoji skerbi izročeno dragotino v nepričujočnosti svojiga gospoda nemarno zgubil ali pa zapravljal, se z vedno veči britkostjo njegoviga prihoda boji, in iše odgovoru, ako je mogoče, z begam odtegniti se. Tisti pa, ki bo od vas staršev zavoljo vaših otrok odgovor tirjal, je *Bog vsigamogočni*; ubežite mu, ako morete!

Vender pa poglejte ozke steze, po kateri se še oteti zamorete; to je steza skesaniga spreobrnjenja proti razžaljenimu Očetu nebeskemu — to je v začetku sicer ostra, sterma steza pokore. Pa ni še dosti, de sami to stezo nastopite in po nji hodite; vaša dolžnost je tudi, de si vse prizadenete, in se po zgledu sv. Monike od nobenih težav in nasprotljejev utruditi ne daste, dokler od Boga in pravičnosti izgubljeniga otroka nazaj ne pripeljete, de po bogoljubnim spoznanji in obžalovanji svojih zmot in pregrh spet pot najde do studenca sive vode, nebeske tolažbe, praviiga veselja. Kar pa vaša moč ne premore, bote dosegli, ako se bote z milo prošnjo k ljubeznjivimu Sercu Marije neomadežvane matere Božje, obernili in zatekli, ker po njeni pripomoči je že brez števila veliko grešnikov najdljo „življenje milosti in zveličanje od Gospoda“.

Tako tedaj, ko boš svoje otroke okoli svoje smertne postelje zbrane vidil, sicer ne boš zamogel z veseljnostjo pravičniga reči: „Glej, Oče nebeski! nobeniga nisim zgubil zmed tistih, ktere si mi bil izročil“. Vender pa ti bo o smerti tolažbo dajalo in opravičenje pred Božjim Sodnikom zadobilo, ko boš reči zamogel: „Ktere sim bil izgubil, sim jih s Trojo gnado k Tebi spet nazaj pripeljal“. In Sodnik ti poreče: „Blagor ti — pojdi v veselje svojiga Gospoda!“ — Hvaljen bodi Jezus Kristus!

„Avstrijski ljudski Prijatelj“.

Letašnje popotvanje na Belo reko.

Na ladii Zgodnji danici, — 20. sušca. Gospodova last je zemlja in vse, kar je na nji. Ps. 24, 1. Kjer koli je človek, in kar koli vidi, vse je Gospodovo. Ta misel tolaži, oserčuje in povzdiguje omahljivo človeško serce in ga opominja, de naj povsod Bogu čast in hvalo daje. — Dokler tod oko seže, vse je zgolj planjava. Kjer je breg nekoliko višji, in tedaj ne močirno, ampak suha zemlja, bi bile nar lepsi njive za setev. Zemlja je černa in tolsta, dežuje tudi, in druge pri-težnosti pri obdelovanji bi se lahko dale zmagati. Po tih obširnih ravninah ravno pa se pase slon, džiraf, divja koza — dans smo vidili trumo nekterih stotin tacih — in bivol. Sem ter tje se zopet vidijo človeške stanovanja. Nojci tukej stanujejo nekoliko od reke. V teh krajih nas je nekterikrat ob nenavadnim času doletelo deževje in gromenje, zlasti smo imeli 17. t. m. močen vihar. Ravno 17. ko ob bregu ostanemo, se nam vidi v nekaki daljini precej veliko naselstvo. Že so se bili čerani s sulicami ob bregu zbrali. Trije zvonovi, kakor k pozdravljenju zapojó, in zamurci se na njih glas na kolena veržejo, kakor de bi jim skriven glas tako veleva, po tem začno vsi po svoji šegi peti. Bilo je petje z nogami in rokami spremljano in je imelo v sebi nekaj ravnornerniga in soglasniga. Med drugim so tudi od nas peli. Spevali so nas kakor svoje prijatle in očete, kteri so kakor iz nadzemljskiga k njim prišli, in bili so hvaležni, de smo se pri njih vstavili. K sklepu svojiga počesevanja so pripeljali vola v dar, kteriga pa nismo sprejeli, ker smo bili ravno poprej eniga kupili. Ako se skleni biseri po svoji ceni štejejo, je vol kakih 30 krajc. veljal. Ker je bil veter ugoden, so urno spet jadra napeli, ljudje so sicer prosili, de naj se postanemo, ali dober veter je redek in drag, Zgodnja danica je dalje šla. V miru, v miru hodite, in spet pri nas postanite, se zamurci za nami vpili. Škoda, de s

temi dobroserčnimi, zaupljivimi divjaki nismo mogli govoriti drugači, kakor le po tolmaču; ako bi moglo serce na serce govoriti, gotovo bi se serce teh zamurcov lahko dalo pridobiti, in marsiktera dobra za prihodnost pripravljajoča beseda bi se dala jim v dobro zemljo vsejati. — 18. v nedeljo (Laetare) smo bili komej Božjo službo opravili, kar naš tolmač Bahid v stanico stopi in naznani, de trije možje, veljaki iz uniga kraja, kjer smo se poprejšni dan mudili, so z volam za nami pritekli. Gosp. Provikar može noter spustijo. Zdaj naj imenitniši besedo povzame: „Vi ste bili včeraj k nam prišli kakor prijatli, ste pa tako malo pri nas ostali. Hotli smo vam vola podariti, vi pa ga niste vzeli, pripodili smo ga za rami, vender ga vzemite, pa vselej pri nas postanite, ker vi ste naši prijatli“. G. Provikar so se izgovarjali, de smo z mesam dosti preskerbljeni, obdarovali so jih pa za njih trud in dobroserčnost z nekterimi sklenimi biserji, ter so jih z volam vred v miru odpravili, rekli pa so, de naj ga v prihodnjič pripeljejo, ko bo zopet ladija pri njih ostala. S tem zadovoljni trije možaki odidejo. Ni dolgo, ko ladija dalje jadri, in že so bili spet ljudje ob vodi in so na ladijo čakali; tudi štirje voli so za ljudmi iz naselbine skakali, ktere so nam na prodaj ponujali. Ker jih gosp. Provikar niso hotli kupiti, nismo jih namreč potrebovali, so nam jih v dar ponujali, češ, de so za njimi pritekli. Zavoljo sile so gosp. Provikar eniga vzeli, in so zanj dali v nasprotno darilo nekoliko biserov, dali so jih pa tudi drugim. Zdaj začno čerani peti in plesati. Nekteri so prišli v ladijo, in ves čas niso jenjali peti, de so spet iz ladije stopili. Pripognjeni so noter šli, so kapelo obiskali, nekoliko pred Marijno podobo peli in roke proti nji podajali, v stanici pa so, Bog vé kaj, serčno v nas peli, in ko so nam ušesa napolnili, so nas pevajoči zapustili. Kdo bi tako pevskiga, veseliga ljudstva rad ne imel? Zavidjakani divjak srednje Afrike je družljiv in prijazen, in ko je človek z njih sulicami kakor z gojzdam obdan, se mu ni nič hati. Potem so tudi čeraki veseli za verv prijeli, ko so naši brodnarji zavoljo pomanjkanja vetra ladijo dalje vlekli.

Nekaj iz slovenske cerkv. zgodovine.

Spisal P. Hicinger.

(Dalje.)

c.) Ilirik v tesnejem pomenu, pozneji čas tudi sploh Dalmacija imenovan, je bil na izhodnim bregu jadranskiga morja od Raše v sedanjji Istrii do Drina v Albanii, in poglavitno mesto je bilo Salona blizo sedanjiga Šplita v Dalmaciji. Ondašni škofje so veljali za nadškofe ali metropolitite vse Dalmacije, pozneje tudi dela Pannonije. Pervi škof je bil sv. Domni, učenc sv. Petra, po njegovim prizadevanji se je sv. vera po deželi razširila, ker je tudi mašnikov na razne kraje razposlal. Krog l. 107 pa je svoje življenje dal pod mečem za Kristusa; oblastnik Mavrili ga je po raznim terpinčenji v tako smert izročil. (Martyrologium rom. Bolland. Acta Sanct. 11. April. Hesihiu vita B. Domnii pri Farlati Illyr. sacr. tom. I. str. 414). Med poznejimi škofi sta bila mučenca sv. Venanci pod cesarjem Antoninam krog l. 155, sv. Agapit pod cesarjem Avrelijanam krog l. 275. Dalje sv. Juri, mučenec pod cesarjem Dioklecijanam l. 296; njegovi ostanki so hranjeni v Poli, in utegnulo bi od njega veljati, kar

se ne stika prav z djanjem družiga sploh znaniga sv. Jurja mučenca, de je namreč spreobernal kraljico, prav za prav cesarico Aleksandro; zakaj prva žena Dioklecijanova je bila ravno Aleksandra, in ta cesar se je rad v Saloni svojim rojstnim mestu mudil. (Farlati Illyr. sacr. tom I. str. 500, in tom. II. na koncu). Marin je bil l. 325 v rimskem zboru zoper krivoverca Arija; Maksim je sebe in svojo cerkev skerbno varoval krivih zmot, ktere so ob času Sardiškiga zbora l. 347 ilirske dežele posiliti hotle. Peter je bil Salonski škof ob času Ariminskiga zbora l. 359, v katerim je bilo veliko katoliških škofov posiljenih v podpis od krivoverške stranke; pa dalmatinski in drugi ilirski škofje so se po spričevanji sv. Atanazja kmalo od tiste spodtike vzdignili. Ko je bil Leon Salonski škof, so se dalmatinske cerkve Akvilejskiga zbora leta 381 in Milanskiga l. 390 zoper arijansko krivoverstvo vdeležile po svojim poslancu Feliksu, Jadertinskim ali Zadarskim škofu. V tem času so napadi divjih narodov, Gotov, Sarmatov, Alanov in drugih noter do Dalmacije segali, in ondi tudi veliko razdjali. Druga lepa stran pa se je takrat v dalmatinski cerkvi pokazala v velikim številu minihov, kteri so se posebno na otokih vselili, kjer so bili bolj v miru pred nepokoji časov. Med Salonskimi škofi je dalje o času veliciga preselovanja narodov zavoljo svoje učenosti spomina vreden Hesih, med l. 405—428, kteri je bil s sv. Janezam Krizostomam in sv. Avguštinam v prijazni zvezi, in je pisal tudi življenje sv. Klemena papeža, sv. Domnija škofa, in nekaj razlage sv. pisma. V raznim prehajanji narodov je Dalmacija še dalje rop in razdev terpela; Salonska cerkev pa je celo škofa dobila, kteri je bil pred rimsk cesar, namreč Glicerja l. 474. Škof Honori je dobil l. 493 in 494 posebne liste od papeža Gelazja, v kterih je bil opominjan zastran Pelagjevih in Eutihjevih zmot dobro čuti in paziti. V tem času je prišla Dalmacija v oblast gotiškiga kralja Teodorika, kjer je spet nekaj začela pokoj živvati. Škof Štefan je bil posebno znajden v cerkvenih pravicah, in je ravno Dionizja Maliga obudil, zbirko iz sklepov cerkvenih zborov napraviti, kakor tisti v listu do Štefana sam priča. Pod Honorjem III. sta bila v Saloni dva deželna cerkvena zbora obhajana l. 530 in 532, v kterih so bili sklepi storjeni zastran cerkvenih reči in vstave novih škofij. (Farlati Illyr. sacr. tom. II. str. 162 in 173). O tem času je Dalmacija prišla v oblast greškiga cesarja Justinijana. Ob času Carigraskiga l. zbora l. 553 tudi ilirski škofje niso precej v sklepe tistiga zbora privolili, vender so se kmalo spet z vesoljno cerkvijo soedinili, ker je Salonski škof Frontinijan, glava stranke, v Egipt pregnan bil. V tem času so začeli Sloveni tudi v ilirske dežele prihajati, tudi Dalmacija je njih napade poskušala, zraven še rope Avarov ali Obrov. O času sv. Gregorja l. 590 je bil Natal Salonski škof, kterimu je ta papež večkrat dopisoval, de bi nekatere razpore v ondašnji cerkvi poravnal; ravno tako je dopisoval tudi Maksimu, kteri je l. 593 na Salonski stol prišel. (Glej Farlati Illyricum sacr. tom. I. II.)

Salonska škofija je bila sicer deleč od sedanjih slovenskih mejnikov, obsegala je namreč svet, kteriga ima sedanja Šplitska škofija; pa njeni škofje so kakor metropolitni s svojo oblastjo tudi do naših strani segali. Od starih dalmatinskih škofij je nekaj namreč tudi sedanjo slovensko zemljo zadevalo.

V Senii, sedanjim Senji, je bila dosti zgodaj lastna škofija, saj je od ondod znan škof Lavrenci, kterimu je papež Inocenci I. krog l. 402 dopisal, de naj zastran nekterih krivih naukov čuje, ki so se v njegovo čedo vrinili. Na otokih Reškiga morja je imenovan škof Ticijan z Raba v Salonskih zborih l. 530 in 532; lahko de je tudi Kerk že takrat svojiga škofa imel, prvi se sicer imenuje še le v rimskem zboru l. 679, namreč Ursinijan, ako je pisanje pravo.

Senjska škofija je razun otokov utegnila obsegati vso staro Japidijo, ktera je bila stegnjena od Raše do Cermanje, toraj nekaj izhodne Istrije, del Notranjske krog Ternoviga, Loža in Cirknice, morebiti tudi del Dolenske krog Ribnice in Kočevja, zraven Reško in Horvaško primorje. (K. sl.)

Drobtince.

Kdo ne pozná Drobtince, ediniga letnika te verste med Slovenci, in mende tudi med Slovenci sploh? Kdo ne ve, kako močno so med Slovenci Drobtince razširjene, kako od njih ljubljene? Na dan spravili in od začetka vredovali so jih Nj. milost, visokočastitljivi Lavantinski škof sami, potem skoz več let visokočastiti korar g. J. Rozman; in letas — 10 let stare — bi nas bile skorej zapustile. Ali Milostljivi njih začetnik so naprosili visokočastitiga Braslovškiga dekana, g. Mih. Stojana, de so vredovanje prevzeli, s čimur je vse poravnano, in upanje je, de bodo Drobtince v poprešnji izverstnosti dalje živele. Potreba jim je pa podpore od slovenskih pisavcov. Dobro namreč poznamo izverstno pero visokočastitiga gosp. vrednika, poznamo pa ravno tako dobro njih okolišine, de so namreč vsi obloženi z mnogimi farnimi in dekanskimi opravili, in so to delo le iz gorečnosti za dobro reč ter v prid Slovincov prevzeli; torej povabimo tudi mi učene Slovence, do kterih naša beseda seže, naj precej letas — in pa zdaj hitro kaj tvarine za novi tečaj „Drobtinc“ skušajo poslati, de bo imelo slovensko ljudstvo še dalje v tem prijetnim letniku svojo duhovno pašo. Dobrih, v keršanskim duhu pisanih slovenskih časnikov ne smemo pustiti poginiti, temuč se le zmnožiti, ako bi bilo moč; torej gre tudi „Novicam“ posebna pohvala, de so se za ohranitev Drobtinc tako serčno pognale. Le tacih listov in bukev nas Bog obvaruj, ki išejo v vsako reč umazano ljubezen, posvetniga duha, ali celo zamerzo do svete vere vpletati.

Tolašivna molitev ob koleri iz 90. psalma *).

Kdor prebiva pod obrambo Najvisjiga, bo pomočnika imel Boga nebeškiga. — Gospodu poreče: Ti si moje pribežališe, ki me sprejemaš; moj Bog, v tebe upam. — S svojimi ramami me boš pokrival, in pod tvojimi perutmi bom upanje dobival. — Kakor škit me bo obdajala tvoja resnica, ne bom se bal ponočniga strahu; ne psice leteče po dnevu, ne zlega, ki zalezuje v temi; ne kuge, ki v belim dnevu razsaja. — Tisuč jih bo padlo na moji strani, in deset tisuč ob moji desnici, k meni pa se ne bo približala kuga. — Zakaj ti, o Gospod! si moje

*) Ranjki sloveči prior Faust pod Šmarno goro je na vprašanje, kteri bi bil nar boljši pomoček zoper kolero, odgovoril: „Devetdeseti psalm“.

zaupanje; tebe, Najvišiga, sim si postavil za svoje pribežališe. — Meni v tolažbo si rekel: „Nič hudiga te ne bo zadelo, in siba ne bo prišla v obližje tvoje hiše; — zakaj zapovedal sim zavoljo tebe svojim angeljem, da naj te varujejo po vsih tvojih potih; na rokah te bodo nosili, da se kje ne udari ob kamen tvoja noga. — Ker si v mene zaupal, te bom resil; varoval te bom, ker si spoznal moje ime. — V mene si klical, in jaz te bom uslišal; če se znajdeš v nadlogi, sim jaz pri tebi; otel te bom, in te storil častitljiviga. — Dal ti bom dolgo življenje, in ti pokazal svoje zveličanje.“

Čast bodi Bogu Očetu in Sinu in svet. Duhu. — O Bog! potrdi moje upanje. — Prosi za nas, sveta neomadežvana Devica in Mati Božja! da se vdeležimo obljub Kristusovih. —

Na to moli 3 Očenaše in za vsakim Očenášem pristavi:

O sveti Bog, — o sveti, močni Bog, — o sveti, močni, vsigamogočni Bog — usmili se nas! Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.

Ogled po Slovenskim.

Iz *Kaire*, 31. vel. serpana. Misionarji za srednjo Afriko z rokodelci vred so že v Kairi. Štirje duhovni so pri nas v samostanu, rokodelci, njih enajst, pa v gostivnici, kjer se na dan za vsaciga po 15 piastrov plačuje, tedej za vsih enajst po 165 piastrov (16 gl. 30 kr.) na dan. Čakajo, da kdo iz Hartuma po nje pride, ali dozda se ni nikogar bilo. So pa vsi prav zdravi, zadovoljni in dajo tako lepe zglede, da sim že od njih več slišal, kako se vsi čudijo kersanskemu obnašanju teh ljudi v cerkvi. — Neizrečeno me veselil, da je vaš Jožek vedno zdrav, vbogljiv in pobožen; Bog ga ohrani v svojo Božjo čast, in v vaše veselje, da nad njim doživite, kar želite. Mati gospé Elizabete, (pri kateri je zamurček Jožek poprej bil), je za kolero umerla, ravno tako tudi zamursko dekelce, ktero ji je bilo namesto maliga Jožka dano in bi bilo imelo Helena imenevano biti. Sirotka je bita v boleznih kersena in je tudi za kolero umerla. (Ta otrok je bil namreč po misionarskim opravniku v Hartumu odkupljen in uni gospej namesto Jožka v odrejo izročen, ker drugači ni hotla fanta dati. Tako je tedaj vled Jožkoviga preseljenja v Evropo že en zamursk otročiček v Božjim kraljestvu, ki bi bil sicer nemara kakimu Turku prišel v oblast.) — Kar tiče zamurčike, se utegne uravnati, da eniga ali morebiti tudi njih več dobite, kakor vam je ljubo, le ena sama priteznost je, namreč: „od kod denar vzeti?“ Mardrus (misionarski opravnik) pravi, da eniga fanta precej dobi, pa nima denara; ako bi vi zamogli denara poslati, mislim, da bi zamogli kar precej eniga dobiti; ali potlej — kako ga v Ljubljano odpraviti? (Ako bi bil kak dobrotnik pripravljen v ta namen kaj darovati, prosim mi naznaniti; morebiti bodo OO. Franciščani v Kairi prijaznost skazali ter fantiča dotle prevzeli, da se kaka priložnost najde, ga sem čez dobiti. Jeran.)

O. Venceslav Netherda s. r.
duhoven reda sv. Franciška.

Iz *Goriškiga* slišimo, da je kolera precej potihnila. Gospod Matija Juren, sicer duhoven na Sveti gori, zdaj v pomoč v Gangari, in pa dosluženi fajmošter v Kobaridi, gospod Štefan Gollio, sta za kolero umerla. — V Podgori, zadnji slovenski vasi proti jugozahodu, in v bližnjim Ločniku je ta azijanka hudo

divjala; v Podgori jih je 66 zmed 862 duš, in v Ločniku zmed 1600, 105 za to šibo Božjo umerlo. Tudi toča je dvakrat v tistih krajih potolkla. — Iz Podbrezja na Gorenškem nam pišejo: Pri nas je dobro zastran boleznih, bodi ga Bog zahvaljen! dosihmal jih je le malo za kolero zbolelo in le en sam umerl. — Okrog pa je mende hujši. Iz Tersta iz zanesljiviga povera: Kolera pojenjuje tudi pri nas, tode le po malim. Še jih zbolil v celim mestnim okrožji vsak dan po 20—30.

Mili darovi.

Za bolnišnico v Jablunki.

Gosp. Val. Engelman, Ribeniški duhovni pastir, 3 gold. —

Za afrikanski mision.

Uršula Kožuh 2 gold. —

Pogovori z gg. dopisovarci.

Gosp. A. Sk. v Podb: Mož, ki je bil C. G. prejel, ni povedal za koga, torej ste ga tudi po pošti prejeli; pa nič ne de, v prihodnje vam ga ne bomo več po pošti pošiljali. — Gosp. Ig. E. v Gol: Pošteno prejeli in omenovanim osebam dali. — Častita duhovšina Pazenske okolice 1. in 2. zvezek „Cerkv. Govornika“ lahko dobi pri gosp. O. Vilhelmu v ondodnim franciščanskim samostanu. — Gosp. P. D. v St: Za Vaš spis je nekoliko pozno, poglavitni vzrok pa je, da se tudi mi tistih nekoliko bojimo, katerih se Vi bojite. — G. K. v B: Prejeli; prav lepa hvala! Drugo bomo skusili opraviti. — G. J. P. v P: Govornika smo poslali po uni priliki. — G. K. v K: List z odgovori prejeli; sicer po naročilu. — G. M. zdaj v P: Vaš prijazen list nas je prav razveselil. Vaša misel zastran govornika: „Od altarja in s prišnice naj se v čistim, častitljivim jeziku govori, zunaj cerkve naj kramlja vsakter kakor mu je kljun orastel.“ nam je iz srca vzeta, le to pristavimo, da tudi z vso prizadevnostjo „v razumljivim jeziku“.

Premembe duhovšine.

V Ljubljanski škofiji. Mehovska lokalija je podeljena gosp. Jožetu Orešniku, ondodnemu namestniku; Gotniška lokalija gosp. Fr. Cererju, kaplanu v Ribnici; Radoviška lokalija pa gosp. Jerneju Dolžanu, kaplanu v Šentvidu pri Zatičini. Prestavljeni so kaplani: Gosp. Prim. Klemenc na Goro, gosp. Fr. Indihar v Soderšico, gosp. Matija Smolej v Šempeter pri Bajnofu; gosp. Dr. H. Pauker v Ljubljano v Šenklašč; gosp. Prim. Remič v Grad, gosp. Jož. Aliančič v Dol, gosp. Ign. Tavčar v Smednik; zmed novoposvečenih mašnikov sta poslana: gosp. Jan. Mesar na Bistrico za kaplana, in gosp. Matija Torkar v Ajdovico za duhovniga pomočnika.

V Sekovški škofiji. Mestna fara sv. Martina v Hartbergu je podeljena gosp. Andreju Sererju, Pelavskimu dekanu in fajmoštru. Radgonski dekan in fajmošter, gosp. Kristof Maul, so častni korar imenovani. — Zmed novoposvečenih mašnikov so za kaplane poslani: Gosp. Fr. Klinger v Pišeldorf, g. Jož. Ferenc k svet. Janezu, g. Jož. Kolenko v Šentvid, g. M. Pichler v Guas, g. Fr. Pongrac v Edelsrot, g. M. Praš v Blumau, g. Jož. Sparl v Poellauberg, g. Ad. Vodianka v Veitz, g. Al. Fasng v Pirkfeld, g. Jan. Ferenc v Graden, g. M. Glavanič v Hatzendorf. — Prestavljeni so kaplani: Gosp. K. Zury, v Strassgang, g. K. Springer v Preding, g. Fr. Weberhofer v Stainz, g. Jož. Dominik v Wildon, g. P. Troyner v Feldbach, g. Fr. Weber v Trautmannsdorf, g. Jan. Zadravec v Jarink, gosp. Jan. Urbas na Švanberg, g. Ant. Vračič v Leutschach, g. Jak. Safernak k sv. Križu, g. Ed. Tančič v Kirchbach, g. Al. Toman v Deutschlandsberg, g. Jož. Sauer v Kloeck, g. K. Vičar v Ehrenhausen, g. Jož. Fras v Nestlbach, g. Jan. Čuš v Leutschach, g. Ant. Suhač v Remšnik; g. Jan. Hubmann v Wildon, g. Jož. Vojsk k sv. Lorenu, g. Jan. Strigl v Koeflach, g. Jan. Georg v Hitzendorf, g. Jož. Frühwirth za prefekta v malo semenišče, g. K. Wohringer v Steinbach, g. Val. Peršoh za duhovniga pastirja v Šentjernej. — Umerli so gosp. Jož. Winkler, fajmošter v Fehringu, 18. vel. serp. v Slatini.